

TALOUSENNUSTE VUOSILLE 2025–2027

Jousitus kovilla – talous elpyy epävarmuuden aikana

Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella Suomen bruttokansantuote (BKT) supistui 0,1 prosenttia viime vuonna. Suomen BKT pysyi käytännössä vuoden 2023 tasolla, jolloin talous supistui 0,9 prosenttia edellisvuodesta. Viime vuonna BKT-kasvua tukivat nettovienti ja julkinen kulutus, yksityinen kulutus pysyi paikallaan ja investointien määrä supistui. Investointien osalta ollaan noin kymmenen vuoden takaisissa lukemissa. Odotamme investointien kehityksen kääntyvän positiivisemmaksi, mitä tukevat kevenevä rahapolitiikka ja julkiset toimet, kuten puolustusinvestoinnit ja panostukset tutkimus- ja kehitystoimintaan.

Suomen talous polki siis viime vuoden paikallaan, ja lähtökohdat vuoteen 2025 ovat epävarmuuden kyllästämät. Kasvaneet kaupan esteet ja geopolitiikan jänniteisyys luovat heikkoravinteisen kasvualustan, sillä investoinnit ja kotitalouksien kulutus supistuvat herkästi epävarmuuden kasvaessa. Arvioimme silti, että Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,4 prosenttia, 1,9 prosenttia vuonna 2026 ja 1,4 prosenttia vuonna 2027.

- » Epävarmuus leimaa voimakkaasti suhdannenäkymää
- » Suomen talous elpyy, jos merkittävimmät kaupan esteet jäävät toteutumatta
- » Vienti Eurooppaan ja toimivat EU:n sisämarkkinat ovat tärkeitä Suomen talouden pirstymisen kannalta
- » Investoinnit elpyvät ennustejaksolla, kun rahapolitiikka kevenee ja rakentaminen palautuu hiljalleen

Kuva: Lady C, Pixabay.

Ennustemme on ehdollinen usealle oletukselle. Tärkeimpänä oletuksena on, että merkittävimmät kaupan esteet ja kauppasota jäävät toteutumatta. Yhdysvaltojen kauppapolitiikan keinoihin kuuluvat tuontitullit ulkomailta tuotetuille tavaroille, joista uusimpana esimerkkinä on ilmoitus 25 prosentin tuontitulleista autoille ja tietyille autojen osille. Oletamme kuitenkin, että tuontitullien epäsuotuisa vaikutus dollarin arvoon, kotimaiseen inflaatioon ja osakekursseihin toimii pidäkkeenä Yhdysvaltojen hallinnolle. Lisäksi Saksan suuri finanssipoliittinen elvytyspaketti lievittää Yhdysvaltojen kauppapolitiikan vaikutuksia Euroopassa.

Toiseksi oletamme, että kotitalouksien kulutuskysyntä elpyy inflaation vakiintuessa noin kahteen prosenttiin ja rahapolitiikan keventyessä kiristävästä neutraaliksi. Tilastokeskuksen kuluttajaluottamuskyselyn mukaan kotitalouksien näkemys vallitsevasta inflaatiosta on pysytellyt edelleen korkealla, mutta oletamme kehityksen kääntyvän kuluvan vuoden aikana (kuvio 1). Tämä vähen-

tää kotitalouksien kokemaa taloudellista epävarmuutta ja piristää kulutusta.

Kolmanneksi oletamme, että rakennusinvestointien määrä kääntyy hiljalleen kasvuun kahden vuoden voimakkaan supistumisen jälkeen. Asuntokauppojen määrä ja nostetut asuntolainat ovat kääntyneet kasvu-uralle, mutta asuntojen hinnat ovat jatkaneet vielä laskuaan. Nämä vastakkaisuuntaiset signaalit luovat toistaiseksi ristiriitaista näkymää rakennusalalle. Rakennusinvestointien vaikutus BKT-kasvuun oli noin -1,5 ja -1 prosenttiyksikköä vuosina 2023 ja 2024, joten viimeisin matalasuhdanne selittyi eritoten rakentamisen ongelmilla.

LÄHIVUOSIEN NÄKYMÄT

Kansainvälinen talous on tällä hetkellä epävarmuuden vallassa, sillä Yhdysvaltojen toteuttama kauppapolitiikka heikentää kansainvälisen kaupan kasvunäkymää. Yhdysvaltojen kauppapolitiikan keskiössä ovat tuon-

KYSYNNÄN JA TARJONNAN TASE

	Mrd. €		Määrän muutos (%)		
	2024	2024	2025e	2026e	2027e
Bruttokansantuote	276,2	-0,1	1,4	1,9	1,4
Tuonti	113,3	-2,4	1,7	2,0	1,6
Kokonaistarjonta	389,5	-0,8	1,4	1,9	1,5
Vienti	115,1	0,1	3,2	2,5	2,2
Kulutus	215,0	0,2	0,5	0,8	0,3
yksityinen	143,1	-0,1	0,5	1,2	0,7
julkinen	71,9	0,7	0,5	0,0	-0,3
Investoinnit	59,4	-7,1	3,6	4,1	2,7
yksityiset	47,3	-10,2	1,8	5,3	3,1
julkiset	12,1	7,4	10,5	-0,1	1,3
Kokonaiskysyntä	389,5	-0,8	1,4	1,9	1,5

Lähde: Tilastokeskus, Labore.

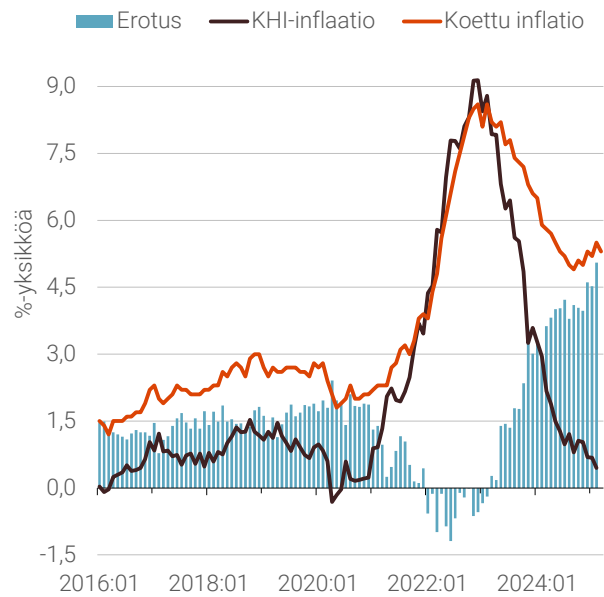
titullit, joiden lopullinen laajuus on vielä epäselvä. Toisaalta Yhdysvaltojen etääntyminen liittolaisistaan on saanut Euroopan reagoimaan ja kasvattamaan omia puolustusinvestointeja, joita pyritään tuottamaan yhä enemmän paikallisesti. Kiinan taloutta vaivaavat rakenteelliset ongelmat, kuten heikko yksityinen kysyntä ja kiinteistösektorin vaikeudet. Kiinan keskushallinto pyrkii ratkomaan lyhyen aikavälin ongelmia finanssipoliittisella elvytyksellä.

Työttömyys on Tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan 9,2 prosenttia, joka on noin kolme prosenttiyksikköä euroalueen ja EU:n keskiarvoa korkeampi. Arvioimme, että työttömyys pienenee kuluvan vuoden aikana, mutta tasoittuu reiluun kahdeksaan prosenttiin ennustejaksolla. Sen sijaan työllisyydessä kehitys ei ole ollut yhtä negatiivista, ja työllisyys on edelleen pandemiaa edeltävissä lukemissa noin 76,5 prosentissa. Varoista optimismia herättää se, että yksityisellä sektorilla työllisten määrän lasku on pysähtynyt. Ennustamme, että työllisyys pysyttelee nykyisissä lukemissa ennustejaksolla. Lyhyellä aikavälillä työmarkkinoiden kehitystä jarruttaa työvoiman vähäinen kysyntä hallituksen työvoimapolitiisista toimenpiteistä huolimatta.

Tavaravienti supistui viime vuonna noin neljä prosenttia osin alkuvuonna satamat pysäyttäneiden lakkojen vuoksi. Kokonaisvienti pysyi kuitenkin vuoden 2023 lukemissa, sillä palveluviennin nopea, noin 10 prosentin kasvu paikkasi tavaraviennin supistumista. Tavaroiden tuonti väheni toista vuotta peräkkäin, mitä selittää heikko suhdanne ja varastojen purkaminen. Kokonaisuudessaan tuonti supistui 2,4 prosenttia, minkä ansiosta nettoviennin vaikutus BKT:hen oli viime vuonna positiivinen. Vuodelle 2025 arvioimme, että vienti kasvaa 3,5 prosenttia muun muassa suuren risteilijätoimituksen ansiosta. Vuosina 2026 ja 2027 vienti kasvaa reilun kahden prosentin vauhtia. Tuonti kääntyy positiiviseksi suhdanteen kehityessä ja kasvaa noin kahden prosentin luokkaa ennustejaksolla. Tuontilukuja kasvattavat myös puolustusvoimien hävittäjätoimitukset.

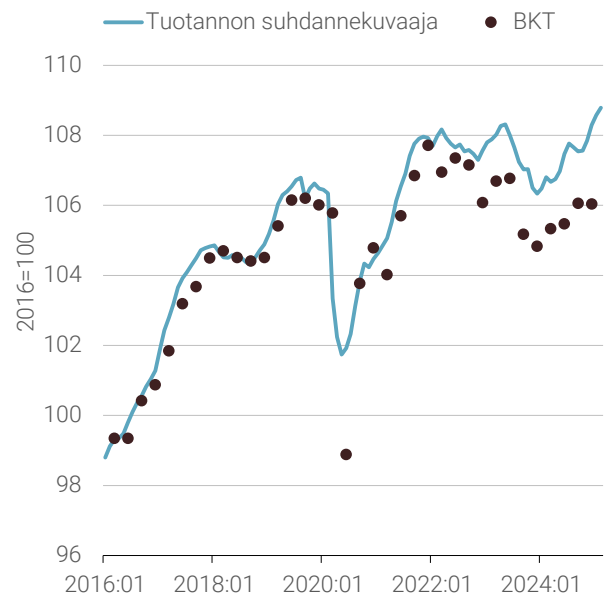
Inflaatio on hidastunut entisestään viimeisen vuoden aikana. Helmikuussa kuluttajahintaindeksin vuosimuutos oli 0,5 prosenttia, kun vuosi sitten vastaava arvo oli 3,0 prosenttia. Hidastumista selittää pääasiassa asuntolainojen hoitokulujen pieneneminen, mikä on seurausta Euroopan keskuspankin koronlaskuista. Yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksin inflaatio oli 1,5 prosenttia Tilastokeskuksen viimeisimpien tietojen mukaan, mikä kuvaa hintojen nousuvauhtia ilman asuntolainojen korko-

KUVIO 1. KHI-INFLAATIO JA KULUTTAJIEN ARVIO INFLAATIOSTA 2016:01–2025:03

Lähde: Tilastokeskus.

KUVIO 2. TUOTANNON SUHDANNEKUVAAJA JA BKT NELJÄNNESVUOSITTAIN 2016:01–2025:02

Lähde: Tilastokeskus.

ja. Viime syyskuun yleinen arvonlisäverokannan korotus ja alkuvuoden muut veromuutokset nostavat inflaatiota kuluvana vuonna, jolloin arvioimme inflaation olevan keskimäärin 1,3 prosenttia. Vuosina 2026 ja 2027 inflaatio vakiintuu noin kahteen prosenttiin.

Investoinnit kasvavat ennustejaksolla asuinrakentamisen elpyessä hiljalleen ja puolustusinvestointien kasvaessa. Myös tutkimus- ja kehittämisinvestoinnit kasvavat ennustejaksolla julkisen sektorin lisärahoituksen ja yksityiselle sektorille suunnatun verokannustimen kautta. Ennustamme, että investoinnit kasvavat 3,6 prosenttia kuluvana vuonna, 4,1 prosenttia vuonna 2026 ja 2,7 prosenttia vuonna 2027.

Ennustamme, että julkisyhteisöjen velka kasvaa voimakkaasti ennustejakson alussa ja vakiintuu noin 85

prosenttiin suhteessa BKT:hen ennustejakson lopulla. Hallituksen sopeutus päätökset alkavat vaikuttaa entistä voimakkaammin kuluvana vuonna, mutta tulopuolta haittaa toistaiseksi verotulojen vaimea kehitys. Toisaalta nettokorkomenot ja puolustusinvestoinnit kasvattavat julkisia menoja ennustejaksolla. ■

Taluspoliittisia johtopäätöksiä

SUHDANNEVAIHTELUJA

KIIHDYTTÄVÄ

FINANSSIPOLITIIKKA

UHKAA KESTÄVÄÄ KASVUA

LISÄTIETOJA

JUHO KOISTINEN

ennustepäällikkö

040 940 2833

juho.koistinen@labore.fi

www.labore.fi

